formed,' द्विरूपः -पा -पं; 'two-edged,' द्विधारः -रा -रं, उभयतस्तीक्ष्णः -क्ष्णा -क्ष्णं; 'consisting of two,' द्विमयः -यी -यं; 'two-year-old,' द्विवार्षिकः -की -कं; 'in two ways,' द्विधा, द्वैधं; 'two or three,' द्वित्रः -त्रा -त्रीणि (त्र).

Two-fold, *a.* द्विगुणः -णा -णं, द्विगुणितः -ता -तं, द्विगुणीकृतः &c., द्विकः -का -कं, द्विविधः -धा -धं. द्वैधः -धी -धं, द्विप्रकारः -रा -रं.

Tympanites, *s.* वलसकः, गुल्मोदरं, गुल्मः. *See* Flatulence.

Type, *s.* (Emblem) लक्षणं, अन्नन्नं, अन्नकः, चिह्नं, *see* Symbol, Sign, Mark; 'of birth,' उत्पत्तिव्यञ्जकः.—(Figure of something to come) प्रतिरूपं -पकं, प्रतिविंबं, दर्शकचिह्नं.—(Printing letter) मुद्राक्षरं.—(In medicine) भावना, स्वरूपं.

Typical, *a.* लाक्षणिकः -की -कं, उद्भोधकः -का -कं, बोधकः &c., प्रतिरूपकः &c., प्रतिविंबकः &c. *See* Prefigurative.

To typefy, Typefied. *See To* prefigure, Prefigured.

Typographical, *s.* मुद्राङ्कनसंबन्धी &c., मुद्राक्षरसंबन्धी &c.

Typography, *s.* मुद्राङ्कनं, मुद्राक्षरप्रयोगः. *See* Printing.

Tyrannic, tyrannical, *a.* प्रजापीडकः -का -कं, प्रजोपद्रवी -विणी &c., प्रजाबाधकः -का -कं, प्रजापंडकः &c. *See* Oppressive.

Tyrannically, *adv.* सतैरुयं, सक्रौर्यं, प्रजापीडकवत्.

Tyrannicide, *s.* (The act) प्रजापीडकहत्या.—(The agent) प्रजापीडकहन्ता *m.* (न्).

To tyrannize, *v. n.* कुशासनं कृ, अनीतिशासनं कृ, असम्यक्शासनं कृ, असम्यक्पालनं कृ, प्रजापंडनं कृ, प्रजोपद्रवं कृ, प्रजोपप्रवं कृ, अन्यायशासनं कृ; 'tyrannized over,' उपद्रूतः -ता -तं.

Tyranny, *s.* (Absolute monarchy) स्वतन्त्रराज्यं, अनिर्बन्धराज्यं.—(Oppressive rule) कुशासनं, प्रजापीडनं, प्रजोपद्रवः, प्रजोपप्रवः, निषुरता, नैष्ठुर्यं, परिप्रभवः, *see* Oppression, *To* tyrannize.

Tyrant, *s.* प्रजापीडकः, उपद्रवी *m.*, निषुरः, *see* Oppressor.

Tyro, *s.* नवछात्रः, छात्रः, नवशिष्यः, नूतनशिष्यः, नूतनाभ्यासी *m.* (न्), विद्यारम्भकः, क्रियाकारः, किंचिज्ज्ञः.

U.

Ubiquitous, ubiquity. *See* Omnipresent, Omnipresence.

Udder, *s.* उधस् *n.*, उधस् *n.*, चोधस् *n.*, चोधः, उधसं, उधसं, आपीनं, वाणः, वामः; 'of a cow,' गोस्तनः; 'of a bitch,' शुनीस्तनः, सुनारः. Obs. उधस् becomes उधन् in comp.; as, 'a cow with a full udder,' पीनोधसी, पीवरस्तनी; 'with an udder like a well,' कुण्डोधसी.

Ugliness, *s.* कुरूपता, विरूपता, वैरूप्यं, अपरूपता, असौन्दर्यं, आलावण्यं, असौम्यता, कुत्सिताकारता, असौष्ठवं.

Ugly, *a.* कुरूपः -पा -पी -पं, अपरूपः &c., विरूपः &c., रूपहीनः -ना -नं, कदाकारः -रा -रं, कुत्सिताकारः &c., कुत्सितः -ता -तं, कुत्सिताकृतिः -तिः -तिं, असुन्दरः -रा -री -रं, असौम्यः -म्या -म्यं, दुर्दर्शनः -ना -नं, विकृताकारः &c.; 'an ugly woman,' कुस्त्री.

Ulcer, *s.* व्रणः, क्षतं, नाडीव्रणः, सपूयक्षतं, पूतिव्रणः, रक्तविदृधिः *m.*, उत्सङ्गी *m.* (न्); 'bottom of one,' उत्सङ्गः.

To ulcerate, *v. n.* सव्रणीभू, सलूटीभू, व्रणितः -ता -तं भू, व्रणं चम्.

To ulcerate, *v. a.* व्रणं कृ, व्रणशीकृ, क्षतं कृ, प्रणम् तायद् in caus.

Ulcerated, ulcerous, *a.* व्रणी -णिनी -णि (न्), व्रणितः -ता -तं, व्रणकः -रा -रं, रायुतः -ता -तं, नाडव्रणः -णा -णं, व्रणमयः -यी -यं.

Ulceration, *s.* व्रणितं -ता, सव्रणं वः, सक्षतभावः, व्रणजन्मनं.

Ulterior, *a.* उत्तरः -रा -रं, अपरः &c., पाश्चात्यः -त्या -त्यं.

Ultimate, *a.* अन्तिमः -मा -मं, चरमः &c. *See* Last, Final.

Ultimately, *adv.* अन्ततस्, अन्ते, शेषे, शेषतस्. *See* Lastly.

Ultimatum, *s.* अन्यप्रतिज्ञा, अन्त्यवाक्यं, निदानवाक्यं.

Ultra, *s.* अत्यन्तः -न्ता -न्तं, एकान्तः &c. *See* Excessive.

Umá, *s.* (Wife of Śiva) उमा, सती, *see* Durgá.

Umbilical, *a.* नाभ्यः -भ्या -भ्यं, नाभिसंबन्धी &c.; 'umbilical cord, नाभिः *f.*, नालः, नाभिनाडी, नाभिनाला, गर्भनाडी; 'section of it,' नाभिच्छेदनं; 'region,' नाभिमण्डलं.

Umbrage, *s.* असन्तोषः, क्षतुष्टिः *f.*, अप्रीतिः *f.*; 'to take umbrage,' असन्तुष्टः -ष्टा -ष्टं भू, प्रकुप् (c. 4. -कुपति).

Umbrella, *s.* छत्रं, जलत्रा, वारित्रा, आतपत्रं, आतपवारणं, वस्त्रकुटिलं, कावारी; 'state-umbrella,' छत्रं; 'bearer of it,' छत्रधारी *m.* (न्).

Umpire, *s.* मध्यस्थः, स्थेयः, प्रमाणपुरुषः, शठः.

Un. This prefix is expressed in Sanskrit by अ, अन्, निर्, वि, अप, दुर् &c., prefixed, or by हीन, रहित, शून्य &c., affixed. In cases where the English word formed with 'un' is not given in this Dictionary, the student must take the simple noun and use one of the above prefixes or affixes.

Unable, *a.* अशक्तः -क्ता -क्तं, असमर्थः -र्था -र्थं, अक्षमः -मा -मं, अनीशः -शा -शं, अकल्पः -ल्पा -ल्पं, अपारकः -का -कं.

Unaccented, *a.* अनुदात्तः -त्ता -त्तं, अस्वरितः -ता -तं.

Unacceptable, *a.* अप्रतिग्राह्यः -ह्या -ह्यं, अग्राह्यः &c., अग्रहणीयः &c., अनादेयः -या -यं, अस्वीकार्यः -र्या -र्यं, अलोकः -का -कं.

Unaccompanied, *a.* असहायः -या -यं, असहायवान् -वती -वत् (त्), असहायी -यिनी -यि (न्), असङ्गः -ङ्गा -ङ्गं, एकाकी &c.

Unaccomplished, *a.* असाधितः -ता -तं, असिद्धः -द्धा -द्धं, असंसिद्धः &c., असम्पदः -दा -दं, अनिष्पन्नः &c., अनुपपन्नः &c., असमाप्तः -प्ता -प्तं, अनधिगतः -ता -तं, अकृतः &c., अनागतवान् &c., असम्पूर्णः &c.

Unaccountable. *See* Inexplicable, Irresponsible.

Unaccustomed, *a.* अनभ्यस्तः -स्ता -स्तं, अनभ्यासी &c., अकृताभ्यासः -सा -सं; 'to ornament,' अननुभूतभूषणः -णा -णं.

Unacknowledged, *a.* अननुज्ञातः -ता -तं, अनङ्गीकृतः -ता -तं.

Unacquainted, *a.* अनभिज्ञः -ज्ञा -ज्ञं, अपरिचितः &c., *see* Ignorant.

Unactionable, *a.* अव्यवहार्यः -र्या -र्यं, अव्यहारार्थियः -या -यं.

Unadorned, *a.* अनलङ्कृतः -ता -तं, अभूषितः &c., अलङ्कारहीनः &c.

Unadulterated, *a.* अदूषितः -ता -तं, अमिश्रितः &c., असंसृष्टः &c.

Unaffected, *a.* (Not acted upon) अनुपहतः -ता -तं, अप्रतिहतः &c., निर्विकारः -रा -रं, अविकृतः -ता -तं.—(Unfeigned) अकृत्रिमः -मा -मं, *see* Sincere, Simple.—(Unmoved) अज्ञातद्रवः -वा -वं.

Unaffectedly, *adv.* अचेलश्लेषं, अपिलष्टमनेन, सारल्येन, अनायया.

Unaided, *a.* अनुपकृतः -ता -तं, असहायः -या -यं, निःसहायः &c.

Unalienable, *a.* अन्यादेयः -या -यं, स्थावरः &c., *see* Inalienable.

Unalloyed, *a.* अमिश्रः -श्रा -श्रं, निर्मिश्रः &c., अनिशामिश्रः &c.

Unalterable, *a.* अविकार्यः -र्या -र्यं. *See* Immutable.

Unaltered, *a.* अविकारः -रा -रं, निर्विकारः &c., अविकृतः -ता -तं.

Unamiable, *a.* अप्रियः -या -यं, अप्रीतिजनकः -का -कं.

Unanimity, *s.* ऐकमत्यं, चित्तैक्यं, मतैक्यं, एकचित्तता.

Unanimous, *a.* एकचित्तः -त्ता -त्तं, एकमतः -ता -तं, सप्रैसम्मतः &c.

Unanimously, *adv.* एकचित्तीभूय, एकमतीभूय, मतैक्येन.

Unanswerable, *a.* अनुत्तरः -रा -रं, दुरुत्तरः &c., अलयद्वनीयः &c.